

Oponentský posudek bakalářské práce (Bakalářské studium humanity, FHS UK)

Pavla Fojtíková: Lev Semjanovič Vygotský jako „zakladatel“ kulturní psychologie

Pavla Fojtíková si ve své bakalářské práci klade za cíl přiblížit českému čtenáři L. S. Vygotského. Tento úkol se jí podařilo naplnit do té míry, že její práce splňuje akademické nároky pro závěrečnou práci a zároveň i laickému čtenáři dokáže být čtivým pohledem na tuto nesporně velmi zajímavou osobnost v oboru psychologie. Naplněním akademických náležitostí nemám na mysli pouze formální stránku práce: členění a čistotu textu, citování, literaturu (to vše je ostatně na vysoké úrovni), ale především způsob jak z „obyčejné“ biografie vytvořit odborně přínosnou práci.

U autora, který není v Čechách příliš zmiňován, vyžaduje již sepsání životopisu práci z cizojazyčnými zdroji, a tedy i to je badatelským přínosem. V kontextu Vygotského myšlenek je navíc především popis jeho dětství a dospívání jistě nezbytnou součástí porozumění autorovi.

Je však správné, že studentka nezůstává u biografie, ale jejím cílem je představit Vygotského jako zakladatele kulturní psychologie. I v tomto případě je studentka vedena poměrně jistou rukou – dokáže ukázat specifičnost tohoto přístupu a ukázat ho na pozadí „starší psychologie“. Trochu škoda je, že se omezuje pouze na psychologickou literaturu – i kritika Lévy-Bruhla je jen ze sekundární literatury, stejně jako pokusy o porozumění kultury. To trochu zamrzí především na FHS UK.

Docelení a vlastně nejplastičtější obraz o tom, oč Vygotskému a jeho následovníkům šlo, se čtenář dozvídá v kapitole, která představuje výzkum v Uzbekistánu. To je také kapitola, která překonává víceméně trochu rešeršní pojetí práce. Právě v souhře kapitol resp. v tom, že jedna svým způsobem rozvíjí druhou, vidím největší klad práce. Tak se z práce postavené na excerpci odborné literatury stává docela nápaditá studie.

Vzhledem ke své povaze práce nevykazuje nějaké podstatnější chyby či dezinterpretace. Překlep v roce narození (str. 10) je spíše humorné povahy, při případném zveřejnění by však mohl mást. Další příklady chyb spíše upozorňují na obecnější tendenci autorky přejímat některé myšlenky, či formulace bez kritického odstupu. Např. v závěru životopisu autorka zmiňuje Vygotského poslední slova „ja gotov“ (str. 25), ta jsou sice v citacích, ale myšlenka dvojí interpretace těchto slov asi není originálně autorky, ač to tak

podle citací vypadá. Na to ostatně upozorňuje i záměna v transkripci ruského „ja“ v názvu kapitoly. Obdobný šotek při přepisování z azbuky si pohrál i s Hegelovým *anhängen* (str. 30). To se samozřejmě může stát, ale opět je to poukaz k tomu, že je přebíráno ze sekundárního textu aniž by autorka měla plně pod kontrolou, oč se jedná.

Práci hodnotím v rámci jejího rozvrhu jako zdařilou a navrhuji ji hodnotit známkou **velmi dobře**, tedy **35 fhs** body.

V Praze dne 23.6.2008

Mgr. Ondřej Skripnik